

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГИСИАЛИ

2013 сыл
Кулун тутар
20 күнэ
Сэрэдэ № 39-40
(10812)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

БЭБЭНЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Кулун тутар 18 күнүгэр П.А. Ойуунускай 120 сылын туоларынан Таатта улуунун делегацията кэлбит, Нам улуунун кытта биргэ үлэлэнигэр сөбүлэнигэр дургобар түһэрситбит. Сарсыарда 10 ч. М. Аммосов пааматынныгар гирлянда уурбуттар. Киһэ 18 ч. А. Шестаков аатынан культура киинигэр 90 киһи концерт, театраллизованнай представление көрдөрбүт.

Кулун тутар 18-19 күннэригэр Намга Кэбээйи, Горнай, Хаҥалас улуустарын финансовай органнара кыттылаах «Проблемы перехода на программно-целевой бюджет и пути их решения» дьон республикатаабы семинар буолбут.

Ис дьыала отделын начальнигын бастакы солбуйааччы, полиция начальнига П.Г. Сокольников иһитиннэрбитинэн ис дьыала отделын начальнига Р.А. Седалищев уурайбыт, киһи онугар 5-6 кандидат кэлиэн бадарарын биллэрбит.

Баһаарынай сулуоспа начальнигын солбуйааччы О.П. Винокуров иһитиннэрбитинэн кулун тутар 12 күнүгэр Намга «Ника» маҕаһын 2 миэстэлээх гараж-мастарыскайа ымайбыт. Икки массына уокка былдьамыт. Баһаары умуруорууга Намтан 2 «Урал», Хамаҕататтан 2 «Урал» массына, «Намкоммунтеплоэнерго» АО уу баһар массыналар кыттыны ылбыттар.

ОГПН тыаттан чугас сытар нэһиликтэри бэрэбизкэлиир, начальник Н.А. Парников иһитиннэрбитинэн быйыл кураан сайын буолара сабадаланар. Умайбыт гаражха харабыл атын сиргэ олорбутунан уонна сигнализацията суох буолан умайы буолбутун көрбөккө хаалан баһаар хойутаан биллибит. Гараж көндөйөр эрэ хаалбыт. Николай Алексеевич чааһынай дьон гаражтарыгар сигнализацияны туруоруохтарын сөп диэтэ.

Спорт уонна ыччат политикатын управлениетын начальнига П.Г. Иванов иһитиннэрбитинэн Дьокуускайга «Модун» спортивной комплекска мастардыһытыгар республикатаабы чемпионат буолбут. 19 ыйааһынна 400-төн тахса спортсмен кыттыбыт, улуустар бары кэриэтэ кэлбиттэр. Түмүккэ Нам улууһа 7-с миэстэни ылбыт. Ааспыт чэппиэр-баскыһыанна күннэргэ баскетболга республика чемпионатыгар тыа улуустарын ортотугар Нам улууһа 1 миэстэни ылбыт.

Роспотребнадзор начальнига Л.И. Ильина иһитиннэрбитинэн 2 сальмонеллез, 1 листиик, 2 сальмонеллез, 1 киһини ыт ытырбыт. Сэллиги утары охсуһуу декадата ытыттыла турарынан флюорограммаҕа босхо түһэрэллэр.

Кулун тутар 21 күнүгэр күнүс 14 ч. кинотеатрга «Арыгы — кэскил кэхтиитэ» дьон ток-шоу буолар.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

2013 сыл — Тыа сириҥ сыла

20-чэ сылтан бэттэх араас биричиинэни тумалык онгостон, куоһурданан хаһаайыстыбалар, ыаллар үксүлэрэ оттоонунна аһара хойутаан киирэр буолуохтарыттан ыла оттонор от хаачыстыбата биллэрдик мөлтөөтө. Дьоннор күн-дьыл былдьаһыгар рулоннааһын технологиятын тутуспакка сиктээх оту, сэкини, талады, бөбү-сыһы кытары (хотуһалар сыл ахсын өртөммөт буоланнар) холбуу рулоннаан кэбиһэр буоллулар. Онно эбии рулоннары тутта хомуйан испэксэ ардах анныгар сытыраллар. Кэбиһиллэр от түстэниитигэр суолта бэриллэбэт. Төһө да үчүгэй оту кэбистэргин түстээһинэ куһаҕаныттан ардах уута дьөлө түһэн от сытыһар, түүнүгүрэр. Биллэн турар, манньк оттоонунтан сыл ахсын оттонор от анарыттан ордуга хаачыстыбата мөлтөх. Дьэ, уонна хантан кэлэн сүөһүтүн элбэх эти, үтүгү, төрөлкөй төрүөх ылыллыһай, сүөһү энчирээбэксэ көрүлүөй, иитиллиэй?

Былырын сайын улахан бурордаах уу кэлэн арыыга, кытылга баар үгүс хотуһалары ылбыта. Онон өрүс энчиргэр хотуһалаахтар бары кэриэтэ куһаҕан хаачыстыбалаах, бурордаах оту оттообуттара. Улуустаабы ветеринарнай управление лабораторията от хаачыстыбатын анализтаабытынан (чинчилибит боруобалартан) I кылаастаабынан 52,5%, II-с — 9,9%, III-с — 26,8%, кылааһа суоһунан 10,7%-на аабыллыбыт. Биридди нэһиликтэринэн ылан көрдөххө: I кылаастаах — Үөдэйгэ 40%, Хамаҕаттаҕа 39,1%, Хатырыкка 35,4%, Аппааныга 45,8%, Бөтүнгэ 46,1%, Арбынга 46,7%, Искраҕа 44,4%. Оттон III-с уонна кылааһа суох от («ыт да сыһат ото») Үөдэйгэ 53,3%, Хамаҕаттаҕа 47,8%, Намга 46,1%, Аппааныга 41,6%, Бөтүнгэ 53,8%, Хатырыкка 51,6%, Арбынга 46,6%,

ВЛУУ-СҮТҮҮ ТӨРДӨ ТУОХХАНЫЙ?

Көбөкөнгө 49,9%, о.и. кылааһа суоһа 42,8%, 2 Хомустаахха 36,4% буолбут.

Соторутаабыта «АиФ на Севере» дьон хаһыат 10-с №-гэр: «Намга тохсунньу уонна олунньу ыйдарга 220 төбө ынах сүөһүнү түүнүктээх отунан аһатаннар өлөрдүлэр», — дьон ис хоһоонноох ыстатыйа тахсыбыта. Бу төһө чуолкайын ветеринарнай управление специалистарыттан ыйталаастым. Онно эпизиттээбитэринэн итиччэ сүөһү кыстык сабаланыабыттан араас биричиинэн өлөттөбүттэр. Ол курдук, 2012-2013 сс. быйылгы кыстыкка (кулун тутар 11 күнүгэр диэри) 236 ынах сүөһү, о.и. 105 ыччат сүөһү өлбүт. Онтон былырынныгы кыстык туһааннаах кэмигэр 163 төбө, о.и. 96 ыччат сүөһү өлүүтэ таһаарылыбыт.

Сүөһү өлүүтэ кыстыкка киирэн баран туохтан тахсыбытын быһаардахха: араас ыарыыттан 67 төбө, бу иһиттэн 38 ыччат сүөһү (өлүү уопсай ахсааныттан 28,38% тэн); паразитарнай ыары-

ыттан 1 төбө, аһылыгы буһарар органнара ыалдьыларыттан (диспепсия, гастроэнтериттэр уода.) 18 төбө, о.и. 12 ыччат сүөһү, тыһаар органнара ыалдьытыттан (бронхопневмония уода.) 30 төбө, о.и. 24 ыччат сүөһү, веществолар дьүүрөлэһиллэрэ кэһиллэтиттэн ыалдьан (гиповитаминозтэр уода.) 18 төбө, о.и. ыччат сүөһү 1 төбө. Көрүү-харайыы мөлтөбүттэн 169 төбө өлбүт, о.и. ыччат сүөһү 67 төбө. Итинтэн: ырыганнааһынтан 18, ууга түһүүттэн 21, ыттар тардыларыттан 3, сүтэри 38, о.и. ыччат сүөһү 13 төбө. Араас оһолтон барыта 89 сүөһү өлбүт, о.и. 48-на ыччат сүөһү. Балар истэриттэн 14 ньирэйи ынах тэпсигит, 19 сүөһү быаҕа моннон, 10 сүөһү ынах кэһиититтэн, 5 төбө күкүүргэ түһэн, көлөттөн, 5 төбө ойбоҥно түһэн тыһыһыттан өлбүттэр. Дьон сүөһүлэрэ ыалдьыбытын ветеринардарга эпэксэ эрэ бэйэлэрэ эмтээннэр 13 төбөнү өлөрбүттэр.

Сорох нэһиликтэргэ кыстык

Хайдах олордугут, ыаллар?

Олунньу сабаланыытыгар Партизанга Сеул университеттэн икки студент кыыс кыһынчы каникулларыгар кэлэн Саха сириҥ дойдутун көрө-билэ кэлэ сырыттылар. Оскуола үөрэнээччилэрин кытта көрүстүлэр, олохтоох кыраайы үрөтөр музейи көрдүлэр. Музей санааны үллэстэр кинигэтигэр бэйэлэрин тыллаларынан санааларын суруйан хааллардылар, махтанан бардылар.

ПАРТИЗАН СОНУННАРА

Оскуола оһолоругар «Өбүгэ оонньуута» буолбута. Манна 10 уол күөн көрүстүлэр. 1 м. Тимур Новгородов, 2 м. Ньургун Садовников, 3 м. Сандак Павлов ылылар. Уолаттар үчүгэй дьарыктаахтарын көрдөрдүлэр. Оттон Түбэ нэһилигэр ытыттылыбыт улуустаабы «Өбүгэ оонньуутун» күрүөбэр Тимур Новгородов кыһаан үөрүүбүт үксээтэ.

«Партизан нэһилигэ» МТ дьаһалтатын кубогар мини-футболга күрэхтэһии буолан ааста. Барыта 5 хамаанда кытынна. «Аҕа көлүөнэ спортсменнара» хамаанда кыайда. 2 м. оскуола оһолорун «Партизан» хамаандата, 3 м. студентар хамаандалара кыайыһыны ситистилэр.

Олунньу 15 күнүгэр нэһилик күнэ «Тирэх» эр дьон ансаамбылларын толорууларыгар Партизан нэһилигийн гимнинэн садаланна. Нэһиликпит туһунан бэйэ суруйбут хоһооннорун автордар аахтылар. Аҕа баһылыкпыт А.Н. Зырянов ээрдэлээтэ уонна өссө таһаарылаах үлэни, сомоһолууну баҕарда. Олохтоохтору улуус баһылыгын солбуйааччы И.Р. Попов ээрдэлээтэ уонна улуус бочуоттаах грамоталарын, махтал суруктарын туттарда. М.М. Жирковаҕа «Почетный ветеран РС(Я)» бэлиэ туттарда. «Почта России» СР филиалын салайааччыта А.И. Игнатьева почта тутуутугар көмөлөспүт нэһилик олохтоохторугар махтал сурук туттарда. Нэһилик тэрилтэлэрэ бэйэлэрин ситиһиллэрин билиһиннэрдилэр. 2012 сыл түмүгүнэн номинациялары кыайылаахтарга

туттардылар.

«Бастын төлбө салайааччыта» — А.И. Иванова, уолаттарга «Бастын үөрэнээччи спортсмен» — Тимур Новгородов (10 кылаас), кыргыттарга «Бастын үөрэнээччи спортсмен» — Мотя Новгородова (11 кылаас), «Бастын үөрэнээччи» — Настя Иванова (4 кылаас), «Бастын учуутал» — музыка учуутала М.И. Белолобская, «Бастын общественник» — Т.Я. Афанасьева, «Бастын культура үлэһитэ» — Е.Д. Рыкунова, «Бастын оҕо саадын үлэһитэ» — повар Н.Е.

Иванова, «Бастын доруобуйа харыстабылын үлэһитэ» — сиэстирэ С.К. Винокурова, «Дорохой аһылыгы бастын бэлэмнээччи» — «Сындыыс» б/х салайааччыта П.А. Баишев, «Бастын үүт туттарааччы» — Ю.А. Федорова, «Бастын сылгыһыт» — И.И. Иванов, «Бастын б/х салайааччыта» — П.Я. Новгородов («Бүтэй иһэ»), «Бастын оһуруотчут» — М.В. Оконешикова («Эгдээт»), «Бастын ОДЬКХ үлэһитэ» — Е.Е. Протопопов, «Нэһилик сайдытыгар кылаатын иһин» — С.П. Кривошапкин, «Тэрилтэтигэр бэриниллээх» — Туора Күөл коллектива, «ЛПХ ортолоругар сүөһү төбөтүн аччапатабын иһин» — Г.В. Мордосов, «Бастын студент» — А.А. Прокопьева, «Бастын «Бэттиэмэ» олбуора» — И.В., В.П. Яковлевтар, «Бастын «Чаран» олбуора» — Ф.Д., В.Н. Гуляевтар, «Бастын «Эрэл» олбуора» — С.С., Е.Г. Гуляевтар, «Бастын «Муоһан» олбуора» — В.Г., М.П. Захаровтар, «Бастын «Парковай» олбуора» — С.С., В.Н. Гаврильевтар, инбалииттэр ортолоругар «Бастын спортсмен» — П.П. Гаврильев, «Бастын спортсмен» — Д.Д. Федоров, дьахталларга «Бастын спортсмен» — С.Н. Неустроева.

Кэлбит олохтоохтор, ыалдьыттар «Нэһилик күнэ» бөрүөгүн амсайдылар, саха эстрадаһын чаһылхай сулуһа Бий Кыһа кэлэн кэнсиэрдээн дьону сэргэхситтэ. Нэһиликкэ дуоһуйа сынньанан тарҕастылар.

П.И. СКРЯБИНА

Киһи — киһиэхэ

ЫРААХ ТАТАРСТАНТАН СУРУК

Соторутаабыта «Ленскэй нэһилик» МТ баһылыгар А.Г. Новгородова ыраах Татарстан республикатын Арский оройуонун Тюбьяк-Чекурга дьон дэриэбинэтин олохтообуттан Р.И. Абдуллаевтан истиг ис хоһоонноох сурук кэллэ. Бу суругу аҕаааччыларбытыгар билиһиннэрбит:

«Привет из Татарстана! Здравствуйте, уважаемый глава администрации с. Намцы Андрей Григорьевич! Я очень рад за Ваши успехи в Вашем селе Намцы! Вы и Ваша администрация постоянно помогает людям. Создаете для них различные условия. Никому ни в чем не отказываете — молодцы! Район всегда живет с теплом и светом, это уже радует. Проблем много, и Вы с ними справитесь. Дай Боже Вам богатырского здоровья — молодцы! У меня просьба к Вам. Пожалуйста, вышлите мне Ваши газет штук 50 и что-нибудь из книг мне на память. Хочу все знать о Вас. Я и людям радзам за одно. Спасибо Вам заранее. Будьте всегда счастливы и богаты!»

С уважением, Рустам Исмаилович. Манньк ис хоһоонноох сурук кэлбиттэн олус үөрдүбүт уонна дьон биһиги туспутунан үчүгэй өйдөбүллээхтэр эбит дьон санааҕа кэллибит, улууспут «Энгиэли», «Ленскэй нэһилик» МТ «Ленскэй нэһилик» дьон хаһыаттарын, кинигэлэри ытыһахпыт.

В. РЫКУНОВА

Улууспутугар тэриллиттэ кооперативтаран биир бастын үлэлээтинэн салбаннар тэрийбит «Хонгор Биэ» ТХПК-тын ааттыахха сөп. Бу түмсүүнү хаһыс да сылын олохтоох дьаһалтага тыа хаһаайыстыбатын боппуруостарын сүрүн-

маннык тэрили Үөдэй нэһилиэтин олохтооҕо, рационализатор, «Дьяһыныатта» б/х баһылыга Виктор Павлович Обутов оностон, хаһаайыстыбатыгар туһанан үлэтин чэпчэпитин, абыраммытын туһунан хаһааптыгыгар кэпсээн,

рыгар аналлаах доильнай аппарааты булан аҕалыан баҕарар. Кооператив сүөһүлэрин көрдөрө биэрбит дьонтон хомуйар усунуоһа дуона суох буолан күннээҕи хаһаайыстыбаннай ороскуоту (эл. уот уонна уу,

Ааспыт сылга Саха республикатын Президентин Ыйааҕынан хас биридди ынах төбөтүгэр 6000 солк. харчы көрүллүбүтэ. Онон Хатырыктан 14 бааһынай хаһаайыстыбалаах дьон 115 ынахха, 65 кэтэх хаһаайыстыбалаах ыаллар 150 төбөҕө госуударство көмөтүн ыллылар.

хары боруодалара булкуһан араас дьүһүннэрэ эрэ хаалбыт эрээри биир ынахтан күнгэ 10 литтэрэни ыы олоролор. Быйыл оттуур сирдэрэ ууга баран сүөһүлэрин эһээри олоннор Президент дьаһала тахсан тохтообуттар. 5 ынахха көрүлүбүт харчынан 3 оту атыыласпыттар. Үүтү туттарбаттар.

КООПЕРАЦИЯ – СОМОҕОЛУУР, КЫҤАЛБҔАНЫ КЫЙДЫЫР БИГЭ СУОЛ

нүүр специалист, СР тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна Зоя Егоровна Степанова илээн-саҕалаан үлэлэтэ сылдьар.

Зоя Егоровна уонна нэһилиэк урукку, билигин баһылыктара Е.П. Габышева уонна А.Х. Новиков турунууларынан, туруорсууларынан ааспыт сыл ахсынны ыйыгар хотон ис-тас бараанын ситэрэн кооператив чилиэннэриттэн, 70 сүөһүгэ анаан туппут хотонноругар, 62 ынах сүөһүнү кыстата киллэрбиттэр. Бу сүөһүлэриттэн 35-һэ ынах. Билигин 4 ыйыраы төрөөбүт.

Сүөһүлээхтэр иитиигэ биэрбит сүөһүлэрин отунан толору хааччыйыах, сүөһү сааһынан көрөн биэсти, алталы мөһөөбү усунуоска биэрэ-эх буолан кооперативы кытта дуогабар түһэрибиттэр. Хотон иһэ киэн-куон, сырдык, сылаас, ыраас. Кыбыы иһигэр хас да күн аһатар отторо тиэллил кэлбит. Хотон көрдүөрүгэр (уста) үөһэнэ, киһи сылдыарын мэхэйдээбэт гына, турбаны тардыбыттар. Ол устун роликтарынан сыҕарыйар буочуканы устатынан анардаан онорбут хополоругар (куорап) сүөһүлэрин сааһын тизийэн таһырдыа анһан таһааран чөмөхтүүлэр, балбахтыллылар эбит.

Бу тэрили оностон туттар буоланнар хотонноро ыраас, биер ырахан үлэлэрэ чэпчээбит. Урукку курдук саадырай оҕуһу күнү быһа сосуһан, сыарҕаланан-таймаланан, киллэрэн-таһааран бириэмэни сүтэрбэт, түбүгү көрсүбэт буолбуттар. Хас да сыллааҕыта

онорук схематын көрдөрөн турардаахпыт.

Кооператив бу саҕа хотонугар Салбан олохтоохтор Анна, Григорий Эверстовтар (кэргэнниилэр) уонна үлэ ветерана Петр Оконешников ис дууһаларынан ылсан үлэлиэхамсыы сылдыаллар. Салайааччылары Зоя Егоровна өссө да баҕата, былаана баһаам, санаата күүстээх. Ол курдук, бу хотонун толору механизациялаах онорууга сүүрө-көтө сылдыарын таһынан өссө механизированнай, үүт сойутар оборудованиелаах сайылык туттараары гынар эбит. Онтон быйыл ынахтара төрөөтөхтөрүнэ, үлэһиттэрин үлэлэрин чэпчэтээри, үүт хаачыстыбатын тупсараары ыанньыксыт тута сылдьан ы-

от тизийтэри о.д.а.) төлөһүүгэ үксэ барар, онон үлэһиттэрин хамнастыгыра ыарахаттары көрсөр эбит.

Кооператив саҕа түмсэн үлэлээн эрэр буолан дохот киллэринэр гына бородуксуйаны оноро илик. Бачча ылсан, саҕалаан баран хайдах эмэ атаҕар туруон наада. Ол тыа хаһаайыстыбатын министрствотун, улуус дьаһалтатын өттүлэриттэн сөптөөх өйбүлэ суох уустугурууһу. Үлэһиттэр: «Үлэбит тэнийиэр, кыабырыахпыттар диэри сатар ыанньыксыттарга, бостууктарга хамнас көрүллэрэ, үүт тутулар сыаната үрдэтиллэрэ буоллар», — диир туруорсаллар.

И. ИВАНОВ

КЫАХТААХ – КЫАЙЫА, БЭЛЭМНЭЭХ – БИЛЛИЭ

Аан маҕнайгытын ытыллар республикатааҕы «Фермертэн саҕаланар» диир деловой оонньуу кулун тутар 28-31 күннэригэр Нам улууһугар ытыллар. Тэрийээччилэринэн СР ыччат уонна спорт, предпринимательство, тыа хаһаайыстыбатын министерстволара, СР «Ил Түмэн» ГМ, «Нам улууһа» МТ уонна тыа хаһаайыстыбатын академията. Тэрээһин сүрүн сыала-соруга – ыччат көбүн үрдэтии, айар дьобурун арыыйы; тыа хаһаайыстыбатын социальнай-экономической сайдытыгыгар саҕа сүүрээһини тобулуу; ыччат интэриэһин тардыы; бизнес-былааннары суруйарга үөрэтии; тыа хаһаайыстыбатын сүрүн сороктарын быһаарыыга наадалаах теоретическай уонна практической билиини уонна дьобуру интэриэ; идэ таһымын үрдэтии, уопут атастаһыы; ыччат дьонго көмөлөһүү о.д.а. Кыттааччыларга ирдэбил – 18-тан 35-гэр диэри саастаах эдэр дьон. Манна тыа хаһаайыстыбатын эдэр үлэһиттэрэ, тыа хаһаайыстыбатыгар саҕа үлэлээн эрэр специалисттар уонна ТХА, ТХТ сыһыаннаах устудьуоннар кыттар бырааптаахтар. Сайаапкалары кулун тутар 12 күнүгэр диэри туппут-

тар. Хамыһыһа деловой оонньууга 35 киһини сүүмүрдээн ылан биэсти киһилээх сэттэ хамаандаҕа үллэрэр.

Хас биридди хамаандаҕа бизнес-бырайык онороллоругар тематын ыйан туран сорууда бэриэхтэрэ. Хамаандалар бырайыактарын көмүскүөхтэрэ, дебаттарга кыттыахтара. Оонньуу ытыллар бириэмэтигэр СР министерстволарын үлэһиттэрэ, преподавателлэр араас сүбэлэри бириэхтэрэ. Үс күн тухары кэлбит кыттааччылар улуустааҕы гимназия интернатыгар олоруохтара, күнгэ үстэ итии аһылыгынан хааччыллыахтара. Дьүүлүүр сүбэ хамаанданы сыаналырын таһынан, хас биридди кыттааччыга болдомтотун ууруоҕа. 10 баалынан сыана быһаахтара. Наһараадата ботуччу, ол курдук, онорбут бырайыагы ситэ-хото көмүскүөбүт, теория боппуруостарыгар толору эпизити биэрбит хамаанда, биллэн турар, кыайар. Кыайыт хамаанда чилиэннэригэр дипломнар, 2013-2014 сс. квалификацияларын үрдэтэллэригэр тыа хаһаайыстыбатын академиятыгар буюр-босхо миэстэлэр, сыаналаах бириистэр туттарыллыахтара. Оттон иккис, үһүс миэстэлэхтэри дипломнар, сыаналаах бириистэр күүтэллэр. Бириди-

илээн чорбойбут кыттааччылар РФ, СР былааһын органнарыгар стажировка аһар, эбэтэр РФ-га ытыллар «Министр» деловой оонньууга кыттар чистэниэхтэрэ. Маны таһынан, кыайыт хамаандаларга, кыттааччыларга министерстволартан субсидиялар бэриллиэхтэрэ.

Оонньуу авторынан бэйэбит кэскиллээх, иннэн-толлон турбат, киэн толкуйдаах, саҕалы көрүүлээх ыччаптыт Алина Романовна Винокурова буолар. Бу оонньуутун бырайыагын былырын СР президентин граныгар суруйан түһэрибитэ. Ол бырайыак быйыл тэрээһингэ кубулуйан улууспутугар ытыллан эрэрэ хайҕабыллаах. Маннык тыа хаһаайыстыбатыгар сыһыаннаах оонньуу республикаҕа бастаһынан буолар. Эһиилгиттэн үгүс улуустан сайаапка кириэн кыттааччы ахсаана элбиэрэ сабадаланар.

Быйыл республикаҕа, улууска «Тыа сириин сайыннары уонна тупсаран оноруу» сылынан биллэриллбитэ. Бэлиэ сылларга тэрээһин биер төһүү күүһүнэн буолуо. Деловой оонньуу ыччат интэриэһин тардыа, тыа сириин сайыннарыыга табыгастаах үлэлэр, бырайыактар сурулуохтара диир эрэнэбит.

М. ПЕТРОВА

ТҮЯ СИРИН ОЛОҕО

ОБОТУН ҮӨРЭТТЭЭРИ

Ордук бу харчыга, урут хаһан да көмөнү ылбатах, кэтэх хаһаайыстыбалаах дьон (ЛПХ) үлэлээбэт пенсионерка Мария Васильевна Слепцова: «Мин үйэм тухары сүөһүнү иитэбин, билигин даһаны күүһүм кыайарынан иитэр санаалаахпын. 15 сыл устата үүт туттардым. Быйыл ынар 6 ынахпыттан ыйга биридди тонна ыаммын сайынгы алта ыйга 120 тыһыынча харчыны ыллым. 2002 с. кредитинэн «Синтай» тыраахтар ылыммытым. 2007 с. чааһынай дьиз туттан киридим. Студенный кыыспын үөрэттэрэбин. Инбэлиит аҕабын көрөбүн-харайабын. Президент тыа сириин сыла биллэриллэбиттэн, тыа сириин олохтоохторун өйөөн, туттарар үүт сыанатын (20 солк. биер литтэрэ үүккэ кыра) үрдэтэллэрэ уонна күһүгү идэһэбитин сөптөөх сыанага олоор сирбитигэр батары боппуруоһун суһаллык быһаараллара буоллар (сорох дьон билигин да атылыыр идэһэлэрин батарбакка сылдыаллар) тыа сириин олохтоохторо кэтэх хаһаайыстыбатын тутан олоруо этибит», — диир эрэх-турах санаалааһын үлэһиннэ.

БАЙЫЛЫТ ОЛОХТОНООРУ

П.А. Заровняев – 60 саастаах, үлэлээбэт пенсионер. Кэргэнинэн сүөһү иипиттэрэ 30-ча сыл буолла. Хас да сыллааҕыта Уус-Алдан Найахытыттан симменталь боруода сүөһүнү аҕалыттар. Бу сыллар ту-

Сайынын 3 оҕолоро, 9 сиэннэрэ кэлэллэр. Онон үрүн аһынан оҕолорун, сиэннэрин аһаталлар. Бөлөнөбүн 3 сибиинньэбэ ситэтэллэр. Ордор үүттэрин сүөгүйдээн, творогтаан, суораттаан, көбүрдээх лэпиэскэ астаан атылылылар. Маны таһынан уонча сыл, төгүрүк сылы быһа, кымыс оноруутуна дьарыгырдьылар. Кымыстара олус табыллар буолан дьоннор өрүү сакаастыыллар. Т-40 тыраахтардаахтар уонна «Нива» массыналаахтар.

«Аҕыһах сыллааҕыта «КЕДР-4» диир пилорама атылаһан быйыл сайын аймактарбын, уолбун, күтүөтөбин кытта 6 миэстэлээх аныгы технологиянан каркаснай гараж туттубут. Билигин тыа сириин дьонно техниканы, иномарка массыналары хамаҕатык атылаһар буоллулар. Онон гараж өнөтүгэр наадыааччы элбэх. Үлэһит, сүрэхтээх киһи тыа сиригэр кимиэхэ да сигэммэккэ бэйэтин ииттиэн, байылыат олоҕу, хайа баҕарар оностунон сөп», — диир Петр Алексеевич сэхэргээтэ.

Билигин тыа сиригэр сүөһүнү үйэлэрин тухары дьарык оностубут саастаах, кырдыаҕас дьоннор эрэ туталлар. Оттон эдэр дьон сүөһүнү иитии курдук тыа хаһаайыстыбатын ыарахан үлэтигэр аныгылыы стимул, инновационнай технология, материалнай интэриэс баар буоллаһына эрэ ылсыахтаара, элбиэхтэрэ диир эрэннээҕин.

Альбина КУЛИЧКИНА, Россия Журналистарын союһун чилиэнэ, Хатырык

Сайынгы сынһалаҕ Олунньу 12 күнүгэр оҕолор сайынгы сынһалаһыгарын тэрийиигэ аналлаах межведомственной комиссия мунһаҕа буолла. Мунһаҕы баһылык солбуйааччыта И.Р. Попов сайлан ыытта. Былырын улууска оҕолор 70%-ра сайынгы сынһалаһынан хабыллан араас лааҕырдарга сынһааммыттар. Быйыл 75%, ол эбэтэр 2346 оҕону хабар сорок турар. Быйыл сайын 26 күнүсү, 3 стационарнай лааҕыр үлэлиирэ былаанналар.

ЛААҔЫР – ТҮҤАЛААХ СЫНҤАЛАҢ

Оҕо сайынгы сынһалаһын тэрийии сүрүн кыһалжарынан аһылыгынан хааччыйы, төлөбүрдээх лааҕырдарга төрөппүттэр кыайан ыппаттара, стационарнай лааҕырдарга харыбаллары тутуу, медүлэһиттэри көрүү о.д.а. буолар. СР правительствотын председателин уурааһынан лааҕырга үлэлиир медүлэһит бэйэтин хамнаһа төлөнүөхтээх, лааҕырга үлэлиирин иһин эбии хамнас төлөмтө. Биер сүрүн кыһалжанын оҕолор сөтүөлүүр сирдэрин тэрийии буолар. Ол курдук сөтүөлэтэр буоллаххына көрөр-истэр, контуруоллуур киһи аныахтаах, маны таһынан анал сөптөөх ирдэбилгэ эппизиттир ууга сөтүөлүөхтээхтэр, лодка куруук баар буолуохтаах. Комиссия быһаарытынан нэһиликтэр баһылыктарыгар лааҕыр оҕолорун сөтүөлэтэр сирдэри үөрэтэн көрөн анылларыгар соруудахтара.

Оҕолор сайын ускул-тэскил сылдыбакка каникулларын туһалаахтык атааралларын туһуттан үлэ эрдэттэн былааннаахтык ытыллары кэрэхсэбиллээх.

В. РЫКУНОВА

Саха сириг нуруоттарын 6-с оонньуутун көрсө

2014 сылга биһиги улууспугар Саха сириг нуруоттарын 6-с спортивнай оонньуута буоларын бары долгуйа кэтэһэбит. Сорох дьон бу оонньуу биһиэхэ хайдах кэлбитин билбэт буолуохтаахтар. Онон дьонго билиһиннээр сыалтан спорт уонна ыччат политикатын управлениетын начальнигын солбуйааччы С.А. Софроновтан кэспиригэр көрдөстүм.

куоластааһын түмүгэр икки очконан аммалары кыайан бу оонньуу биһиэхэ кэлбитэ. Улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы Н.В. Слепцов презентацияны көмүскээбитэ, коллегия чилиэннэрэ элбэх ыйытыгы биэрбиттэрэ, Николай Владимирович барытыгар сөптөөх эппиэттэри биэрбитэ.

Бу оонньууну ылбыппыт улахан ситиһи буолар. Оонньууларын сибээстээн Нам улуугар элбэх объект тутулуоҕа, спортсменнар түһэр сирдэрэ өрөмүөннэниэхтэрэ, Нам се-

онтон Горнайга 2 эрэ спортсмен кыттыгыны ылбыта. Былырынныгыттан тая улуустара диэн туспа бөлөх оҥордулар, онон тэҥнээхтэритин кытта тэҥнэ кириэр буоллубут. Биир сүрүн уларыйыыбыт диэн күрэхтэһиигэ оҕолору киллэрдилэр. Урут наар улахан дьон күрэхтэһэллэр этэ. Улахан дьонго спортсменнар састааптара куһаҕана суох. Оҕолор күрэхтэһэр буолбуттарынан кинилэри кытта күүскэ үлэлэхэбит.

Билигини туругунан 6-с оон-

Спорт – дьулуур, спорт – тулуур

Олунньуга Нам улуунун спортсменнара элбэх күрэхтэһиилэргэ ситиһиллэннилэр. Дьокуускайга Баһылай Манчаары аат. спорт национальнай көрүҥнэрин республикатааҕы киинигэр буолбут, Тая сириг сылыгар аһаҕаһыт «Урожай» уопастыба гиирэ спордугар бириддиһэн бастыыр иһин күрэхтэһиитигэр 89 кыттааччыттан Андрей Лыткин 85 кг ыйааһынаахтарга, оттон Афанасий Дьячковский 95 кг үөһэ ыйааһына иккис миэстэни ыллылар. Дьахталларга 63 кг ыйааһына Розалия Сидорова, 68 кг үөһэ Наталья Ким эмиэ иккис буоллулар.

АРААС КӨРҮҥНЭ МЭЛДЫ СИТИҦИИ

Республика мини-футболга чемпионатыгар II лигага 11 хамаандатан Нам улуунун хамаандата иккис миэстэни ылла, бастакы – Ленскэй, үһүс – Өлүөхүмэ буоллулар. Скрыбыкин Виталий бастыҥ вратарынан ааттанна.

Нам с. киин улуустар волейболга региональнай лигаларын күрэхтэһиитигэр уолаттарга 1 м. Нам, 2 м. Горнай, 3 м. Хагалас хамаандалара ыллылар. Оттон баскетболга 1997–1999 сс. төрүөх кыргыттарга СР личнэй-команднай күрэхтэһиитигэр алта хамаандаттан намнар үһүс миэстэҕэ табыстылар.

Остуол тенниһигэр бириддиһэн уонна хамаанданан бастыыр иһин ОДЬКХ кубога Нам с. олунньу 16–17 кк. оонньонно. Барыта 44 кыттааччы, 6 хамаанда кыттыгытыттан Нам 2-с хамаандата 1 м., Нам бастакы хамаандата 2 м., Көбөкөн 3 м. буоллулар. Финалга уолаттарга Е. Новгородов (НСОШ-2) 1 м., Ю. Тотонов (НСОШ-1) 2 м., С. Петров (Көбөкөн) 3 м., дьахталларга Т. Дмитриева 1 м., Е.В. Староватова 2 м., Е.С. Матвеева 3 м. (үһүөн намнар), эр дьонго П. Орлов (Көбөкөн) 1 м., И. Шапошников (Нам) 2 м., В. Иванов (Нам) 3 м. ыллылар. Күрэхтэһи сүрүн спонсорыгар “Намкоммуналэнерго” (ген. дир. Н.В. Игнатьев) спортсменнар, тэрийэччилэр барҕа махталларын тиэргилэр.

Ол кэмгэ Дьокуускайга буулдьанан ытыгы национальнай көрүҥнэригэр (“Белка-ПС” эрчилли) бириддиһэн уонна хамаанданан бастыыр иһин күрэхтэһиигэ 16 хамаандаттан Нам хамаандата 7-с миэстэҕэ табыста. Финалга 8 күүстээх ытааччылартан ветераннар Хатын Арыыттан В.П. Сивцев иккис буолла. Оттон Аммаҕа В.И. Шарборин бириһинигэр мас-рестлингэ республикатааҕы турнирга 74 кг Артем Варданян 2 м. ылла.

Дьокуускайга олунньу 12–16 кк. Уһук Илин федеральнай укурук күрэхтэһиитигэр сүүмэрдиир 1997–1998 сс. төрүөх уолаттарга “Арт-авто” автооскуола бириһинигэр боксаҕа турнир буолан аастыта. Рингаҕа Саха сириг 76 күүстээх боксера тахсыбытыттан түөрдэ Нам улуунуттан Кинилэртэн пьедесталга 44 кг Терентьев Михаил (Үөдэй) уонна 60 кг Колесов Михаил (НСОШ-1) үһүс миэстэни ыллылар.

Олунньу 17 күнүгэр Дьокуускай к. “Парадокс” кулуубугар кик-боксинга Лига К-1 күрэхтэһиитэ буолла. Манна Нам улуунун Үөдэйиттэн төртүттээх Григорий Попов 65,5 кг бастакы миэстэни ылан Уһук Илин чемпиона буолла.

Олунньу 23–24 кк. Чурапчы улуунун Кытаанах с. хайыһарга СР Федерация кубогун III этаба Парфенов уонна Барашков бириһистэригэр буолан ааста. Бастакы күн көңүл стилинэн спринт күрэхтэһиитигэр 1995–1996 сс. т. уолаттарга 1 м. Ядрев Руслан, 2 м. Колтовской Миша, 1997–1998 сс. т. кыргыттарга 2 м. Игнатьева Тая, дьахталларга 2 м. А.А. Олесова, ветеран дьахталларга (35 саастан үөһэ) 2 м. Е.Н. Неустроева, эр дьонго 2 м. Семен Новгородов буоллулар. Иккис күн классическай стилинэн спрингэ 1995–1996 сс. т. уолаттарга 1 м. Колтовской Миша, 3 м. Новгородов Саша, 4 м. Ядрев Руслан, 1997–1998 сс. т. кыргыттарга 2 м. Игнатьева Тая, 50 саастан ветераннарга 1 м. А.Д. Новгородов, эр дьонго 2 м. Семен Новгородов, дьахталларга 2 м. А.А. Олесова ыллылар. Онон хайыһардыгыттарбыт 12 мэтээли улууспугар аҕаллылар.

И. УВАРОВСКОЙ-Күрүлгэн

Саха сириг нуруоттарын VI-с оонньууларын көрсө

Үөрэнээччилэргэ 2013 сылга дуобат икки көрүҥэр Саха республикатын чемпионката, 1 Хомуустаах орто оскуолатын 11-с кылааһын үөрэнээччитэ Ньургуйаана Азарова бу күнүгэр Россияҕа учаратаах үрдүк ситиһиитин көрдөрдө.

КЫАЙЫЫЛАРЫ СЫАНАЛЫЫ ҮӨРЭНИЭХХЭ

Дойду киинигэр Москва куоракка олунньу 9–20 кк. 17-тэн үөһэ аастаах кыргыттарга “100” дуобакка Россия чемпионата ытыгыллыбыта. Оно Ньургуйаана – 2011 с. дьахталларга Россия чемпионатыгар бастаабыт межд. гроссмейстердар Т. Тансыккужина (Башкортостан), иккистэбит Матрена Ноговицына (Чурапчы) кэниилэриттэн үһүс миэстэни ылбыт Айгуль Идрисованы (Башкортостан) кытары сүрүн оонньууга тэг очколоох тахсан, чемпион аатын былдыһабыга – финалга матч ытыгыллыгытын түмүгэр кылбар кыайыыны ситиһэн чемпионка үрдүк аатын ылбыта. Үһүс миэстэҕэ “Азия оҕолорун–2012” кыайылааҕа Айыына Собакина (Чурапчы) тахсыбыта. Маны тэҥэ кысыгыт түргэн оонньууга иккис миэстэни, блицкэ үһүс миэстэлэри ылан Россия чемпионатыттан үс мэтээллээх кэллэ.

Ньургуйаана күрэхтэһиитэргэ сылдырыгар өрүү көмөнү онорор убаастыыр, ытыктыыр аҕа убайытыгар, дуобакка спорт маастарыгар кандидат, спорт ветерана Миитэрэй Николаевка (Дмитрий Филиппович, Партизан) истинник махтанабыт. Инникитин оскуолатын (1 ХСОШ) бүтэрдэҕинэ Россия–2013 с. чемпионка, спорт маастара Ньургуйаана Азароваҕа тус тренераһын аан дойду сэттэ төгүллээх чемпиона, международнай гроссмейстер Гаврил Колесов кириэрэ былааннар.

Ньургуйаана күрэхтэһиитэргэ сылдырыгар Намтан, спортотделтан сылын ахсын туох да көмө оҕоһуллубата. Бэл үөрэнээччилэргэ сыл 10 бастыҥ спортсменнарыгар тэҥнэммэтэ. Ньургуйаана специализацията “100” харахтаах дуобакка туһуланар. Онон кысыгытын 2013 с. кулун тутар санатыгар “64” харахтаах дуобакка ытыллар Россия чемпионатыгар кытыннарбакка төттөрү аҕаллыбыт.

Саха сириг нуруоттарын 6-с оонньуулары ытыллары биир сыл хаалла. Күрэхтэһиитэргэ “бэлэм” спортсменнары эр ыла олобокко, хаһан оҕолорбут үрдүк ситиһиитин, кыра-улахан кыайыыларын сыаналыы үөрөнөбитигэр?

И.И. ЛАВРЕНТЬЕВ,
1 Хомуустаах

ООННЬУУ ХАЙДАХ КЭЛБИТЭЙ?

— Сергей Анатольевич, бу оонньуу биһиэхэ хайдах, туох сыран кэлбитэй?

— Бастаан биһиги бэһис спортивнай оонньууну туруорсубуппун. Бу оонньууну ытыгы иһин 8 улуус кирибитэ. Ленскэй улууна ылан баран кыайбакка бу оонньуу Өлүөхүмэҕэ буолбута. Онон 2010 с. Манчаары оонньуутун эмиэ туруорсубуппун. Манна 6 улуус кирибитэ. Госкомспорт коллегиятыгар кистэлэн куоластааһынга икки куолаһынан хотторон Манчаары оонньуута Чурапчыга буолбута. Онон 2011 с. 6-с спортивнай оонньууну былдыһаппыт. Манна эрдэттэн бэлэмнэнэн, улуус таһымыгар комиссия тэриллитэ. Председателинэн баһылык бастакы солбуйааччыта Н.В. Слепцов, чилиэннэринэн мин, үөрэх управлениетын начальнига В.Н. Дьяконова, «Нам» филиал директара Г.П. Шишкин о.д.а. буолбуттара. Эрдэттэн бэлэмнэнэн түүннэри-күнүстэри үлэ барбыта. Телевидениелэри кытта хас да күнү быһа үлэлэн презентация оҥорбуппун, текст бэлэмнээбиппит. Бачча спортсмены кыайан аһатабыт, хонноробут, дьону аһатарга бачча хаһаайыстыбалаахпыт, куораттан чугаспыт, суолбут үчүгэй, сибээс баар о.д.а. диэн критерийдэринэн сайалталан презентация оҥорбуппун. Тексты бэлэмнииргэ В.Н. Дьяконова, гимназия учууталлара С.В. Кириллина, А.В. Новгородов үлэлэспиттэрэ. Маны таһынан презентацияны оҥорууга Дьокуускайтан «Якутпроект» тэрилтэ көмөлөһөн слайдалары оҥорбута. Онон элбэх киһи үлэлэн презентация оҥорон «Туймаада» стадион VIP-саалатыгар госкомспорт коллегиятыгар кириэр көмүскээбиппит. Бу оонньууну былдыһа Амма, Ньурба, Горнай уонна биһиги кирибиппит. Сабадалааһын быһыытынан Амма кыайыахтааҕа сэрииллэр этэ. Ол гынан баран,

лота, чугастааҕы нэһиликтэр тупсаран оҕоһуллуохтара. Сүрүн объекттарынан КСК уонна 3000 миэстэлээх стадион буолуохтара.

— Оонньуунан сибээстээн эрдэттэн бэлэмнэни үлэлэр, чуолан спортивнай күрэхтэһилэр ытыллар буоллахтара дии?

— Спортивнай оонньууга бэлэмнэни эрчигинэн биһиги улууспугар улахан хамсааһын буола турар. Ол курдук спорт отделыгар урут 2 эрэ үлэхит баар эбит буолабына, эбии 5 штаты көрөн 7 буоллубут. Улуус дьаһалтата, депутаттар оонньууну тэрийэр сыалтан сөптөөһүнэн ааҕан бюджеттынан улааһынардылар. Маны таһынан управлениеҕа быйыл массыына ылыахтаахпыт. Урут киин зона диэнгэ кирирсэн Дьокуускай, Нерюнгри, Алдан куораттары эрэ кытта күрэхтэһэр этибит, финалга путевка ылбакка аҕыйах киһи кириэрэ. Холобур, Өлүөхүмэҕэ буолбут күрэхтэһиигэ 20,

ньюбут балаһыанньата ситэриллэ илик, бырайыага эрэ баар. Биһиэхэ оонньуу буоларынан бэйэбит этиилэритин киллэрбиппит. Ол курдук, финальнай оонньууга элбэх көрүҥү киллэрэ сатыахпыт. Кулун тутар 15 күнүгэр дьэри сүрүн балаһыанньа оҕоһуллан биһэргэтиллиэхтээх. Оонньуу бириуратытын олимпийскай эрэ көрүҥнэр кириэрлэр, национальнай көрүҥнэр кириэрлэр. Биһиги гириэри зачекка киллэрэри туруорустубут. Инбэлииттэр күрэхтэһиитэри киллэрэри туруорсубуппун аккаастаатылар. Тоҕо диэтэр, инбэлииттэргэ бэйэлэригэр спартакиада буолар диэн. 2014 с. 6-с спортивнай оонньуу бүппүтүн кэннэ атырдыах ыйыгар инбэлииттэр күрэхтэһиилэрэ Нам улуунугар буолуоҕа.

Оонньууну тэрийиигэ уонна ытыгыга улуустааҕы штаб тэрилинэ. Штаб начальнигын улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы Н.В. Слепцов ананна. Штаб эппиэтиир секретарынан спорт уонна ыччат политикатын управлениетын сүрүннүүр специалиһа В.В. Романов ананна. Маны таһынан 18 комиссия тэрилинэ. Оонньууга 3000 кэригэ кыттааччы, 100-тэн тахса судьуйа, 2000-тан тахса культурнай программа кыттааччылар, маны таһынан көрөөччүлэр, олус элбэх киһи кэлэрэ сабадаланар. Онон улуус олохтоохторо бу оонньууга эрдэттэн бэлэмнэнэн ыраастаныы, тупсаран оноруу үлэлэрин ытыгарыт наада. Бу оонньуу биһиэхэ олус улахан суолталаах. Тоҕо диэтэр, 30 сыл буолан баран биридэ кэллэ. Ол эбэтэр 1984 с. сельские игры диэн Намга буолбута. Инникитин «Азия оҕолоро» оонньуу сорох көрүҥнэрин Намга ытыгарар былааннаахпыт. Онооха бу оонньууну үрдүк таһымга тэрийэн ытыгарыт ирдэнэр.

Кэспэтэ В. РЫКУНОВА

МЭЙИИ ЭМИЭ ЭРЧИЛЛИЭХТЭЭХ

капитаннар күрэхтэрэ уонна пристеновой көмүскээһин. Дьэиэҕэ үлэҕэ хас биридии хамаанда ватманга оҕо оонньуур площадкатын уруһуйдаан бырайыак оҥорон көмүскээтилэр. Граф Бизэрэгин хамаандата макет оҥорон аҕалан сөхтөрдө.

Тохтобул кэмигэр “Ылдьаа ыччаттара” аныгылыы үҥкүүнэн, Т.И. Евсеева тойуктаан, дьахталлар сөбиэттэриттэн А.А. Колесова ыллаан эвэрдэлэрин тиэргилэр. 36–49 саастаах эр дьонго тест-викторинаҕа бары хамаандалар хартыына аатын сөпкө эттилэр. Олус интэриэһинэй оонньу-

уга булугас өйдөөх, мындыр дьоммут кириэһинэр, түмүккэ 1 миэстэни иккис төгүлүн “Бастыҥай” Кыһыл Дэриэбинэ хамаандата ылан, көһө сылдыр кубогы илдэ барда. 2 миэстэни “Радуга” (Граф Бизэрэ), 3 миэстэни “Чэчир” (Аппаны) ыллылар. Оонньууну Н.Д. Сивцева председателлээх, Е.С. Евстафьева, С.Н. Корякина, Ю.А. Винокурова дүүллээтилэр. Инникитин даҕаны “Тобул” кулууп элбэх кыттааччыны, көрөөччүнү хомуйарыгар, үрдүк ситиһиитэри баҕарабыт.

Н.Д. СИВЦЕВА,
Аппаны

Улуус нэһиликтэригэр

Олунньу 27 күнүгэр «Чороон» сыннаһан киинигэр иккис төгүлүн «Тобул» интеллектуальнай оонньуу түөлбөлэр икки ардыларыгар ытыгылынна. Уопсайа 4 хамаанда кытына, бизистии чилиэннээх. Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэринэн Хатын Арыы нэһилигин эр дьон хамаанда туруордулар: «Саһарҕа» (кап. М.П. Сивцев), «Чэчир» (кап. В.Г. Кутяркин), «Радуга» (кап. Г.П. Мальцев), «Бастыҥай» (кап. А.Е. Евстафьев).

Интеллектуальнай кулууп оонньууну олохтоох библиотекарь М.И. Шапошникова өрө көтөҕүллүүлээхтик саҕалаата. Күрэх 6 түһүмүһүнөн ытыгылынна: визитка, хабылык, блиц-турнир, тест-викторина,

Оа. кэпэ Нам сүр!

ЛЕНСКЭЙ НЭНИЛИЭК

«Ленскэй нэнилик» МТ

16-с №-дээх информационнай таһаарыта

Нэнилик – баһылыгынан

СР Президенин дьаһалынан Нам улууһун баһылыга А.И. Ильин, «Ленскэй нэнилик» МТ баһылыга А.Г. Новгородов, баһылык солбуйааччыта С.П. Ядрихинский, Хатын Арыы нэниликэ баһылыга Ю.М. Слепцов республика делегациятыгар киирсэн икки нэдиэлэни быһа Благоевченск-Кытай-Хабаровскай маршрутунан командировкаҕа сылдьан кэллэр. Нам селотун баһылыга А.Г. Новгородов туох сыаллаах-соруктаах сылдыбытын туһунан иһитиннэрдэ.

— Андрей Григорьевич, эн бу делегацияга киирэн Кытайга туох сыаллаах баран кэллин?

— Олунньу 21 күнүттэн 7 күһүн делегация Благоевченск-Хэйхэ-Харбин-Цзисянь-Хабаровск-Дьюкуускай маршрутунан улуус баһылыга А.И. Ильин салайааччылаах Нам улууһун делегацията Кытай Цзисянь уездыгар (оройуонугар) тийэн экономика, атыы-эргиэн, культура, тутуу бопкуруостарыгар биригэ үлэлэхэргэ Сөбүлэнигэ илии баттастыбыт. Эсэ 2011 с. «Амурский деловой центр» диэн тарилтэ нөнгү Нам селотун дьаһалтата Кытайга ангарнай спортсааланы аҕалан туруорарга кэпсэтэн үлэни ыһпыт. Бу спортсаала сорох матырыйаала ситэ аҕалыла илигинэн бу үлэни салгырга Благоевченск куоракка Саха республикатын постпредствота О.Г. Смирнов ми-игин испиһэнкэ киллэртэрэн бу командировкаҕа баран кэллим. Харчыта ситэ төлөнө илигинэн бу спортсаала сорох матырыйаала ситэ аҕалыла илик. Спортсаал металлоконструкцията 56 тоннатан 26 эрэ тонната Намга кэлбитэ, ол эбэтэр 40-ча %-на аҕалылан сытар. Онтон 60-ча %-на Кытайга Хэйхэҕа баар. Спортсаал Харбин собуотуттан кэлэн Хэйхэҕа таможняҕа сытар. Ааспыт сыл от ыйын 15 күнүттэн Дьюкуускай куоракка «Шерл» диэн транспортнай компанияга кэлэн хараллан сыһыт. Бу хараллырын иһин элбэх харчы төлөммүтэ. Төҕө баччаанга диэри ылбака сытыарабыт, хайдах маньык үлэлигит диэн сэмэлэтилэр. Бу спортсаал бүтүннүү атыылаһарга 5 мөл. 600 тыһ. солк. дьаһалта төлөөбүт, ол гынан баран харчыны биэриэхтээх киһибиэ иэскит суотугар ылбытым диэн сороһун төлөөбөккө 3 мөл. 650 тыһ. солк. төлөммүт. Онон биһиги билигин 2 мөл. 380 тыһ. солк. изстэхпит. Онтон барытын монтажтырга 6 мөл. 902 тыһ. солк. наада. Эбии 6 массына хаалбыт конструкцияны аҕаларга 1 мөл. 282 тыһ. солк. наада.

— Оччотугар бачча элбэх харчы эбии наада буоллаҕына бу спортсааланы аҕаларга, оҕорботох да ордук буолбатах

2013 сыл – Тьа сириҥ сайдыытын сыла

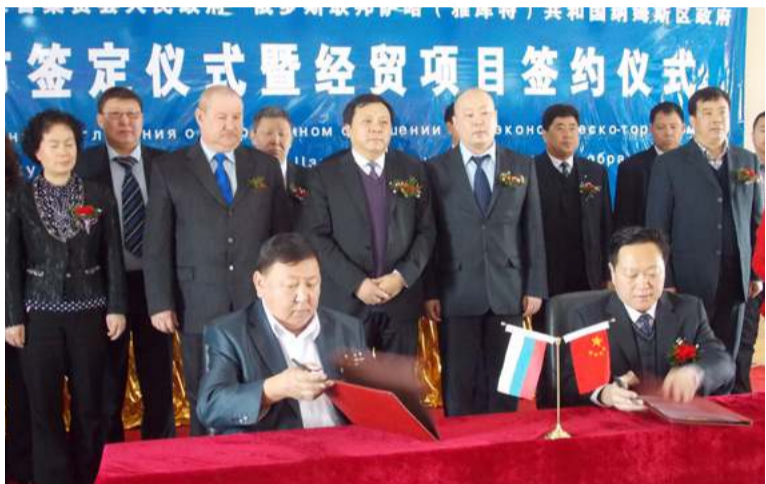
Олунньу 26 күнүгэр «Строительная» микрооройуон депутата А.П. Гоголева типография дьэтигэр Ленскэй уулусса олохтоохторугар иккис муннаһын ыһтыта. Муннаһа «Ленскэй нэнилик» МТ баһылыгын солбуйааччы П.Л. Федоров кыттыыны ылла.

Муннаһа икки бопкуруос көрүлүнэ: тупсаран оҕоруу уонна садово-огородническай товариществоны тэрийии. Муннаһа барыта 28 киһи кытына. П.Л. Федоров Тьа сириҥ сайдыытын сылынан сибээстээн хас бирдии олохтоох бэйэтин олбуорун бэрээдэктиригэр, күрүөтүн көннөрүгэр, бөҕүн хомуйа-

дуо? — Эппитим курдук 40-ча %-на Намга кэлэн сытар. Онон итичэ аҕалылыбыты ситэриэххэ, хаалбытын эбии аҕалан спортсааланы тутуохха диэн санаалаахпын. Улуус баһылыга А.И. Ильин спортсааланы тигэр тиздэргэ көмөлөһүөм диэн эрэннэрдэ. «Амурский деловой центр» тарилтэ уонна постпредство бу спортсаала биһиэхэ түргэнник кэлэригэр ыксыыллар. Өскөтүн ба-

түмүктээн диэтилэр. Бу саала биһиэхэ кэлиэхтээгин бары биллэр эбит. Уопсайынан биһиги кытта үлэлэниэн баҕалаах дьон элбэхтэр. Аны сайын Цзисянь уеһын мэра, компартия секретара инвестордарын илдэ биһиэхэ Нам улуһугар кэлэ сылдьар баҕалаахтар. Улуус баһылыга А.И. Ильин постпредствоны, уезд мэрын кытта биригэ үлэлэһии туһунан Сөбүлэнигэ илии баттаста. Кытай кэнниттэн Хаба-

КЫТАЙДАР КӨМӨЛӨҕӨЛЛӨРҮН БИЛЛЭРДИЛЭР

рыта кэмийэр төлөммүтэ буоллар, марафон ыһтан эбии харчы булан бу объект тутулан бүтүт буолуохтаах этэ. Бу спортсаала Кытай оҕоһуута буолан монтаһын бэйэбит Намга тийэн оҕоруу эгибит диэн этии киллэрдилэр. Холобур, биэр эмит дегала ситэ кэлбэтэх, тийбэт буоллаҕына бэйэбит үлэһиттэри тугаларыгар ырахан буолуо. Онон кытайдар бэйэлэрэ монтажтыылара ордук этэ.

— Бу сырыгытыттан өссө туох туһалаагы туруорустугут?

— Хэйхэттэн поеһынан Харбинга тийиһипит. Ол кэннэ Харбинтан 420 км ыраах сытар Цзисянь уеһыгар массыынанан 4 эрэ чаһынан айаанан тийиһипит. Биһиги уезд мэра, компартия секретара үөрэн-көтөн көрүстүлэр. Компартия секретара бу оройуонга саамай бастакы сирэй эбит. Куораттарын көрдөрдүлэр, кирпиччэ собуотугар сырыттыбыт. Металлолом, чох поставкатын, кирпиччэ собуотун тутуун, бөүу утилизациялаһын, асфальт мини-собуотун тутуу, спецтехника, кровельная оборудование бопкуруостарыгар араас кэпсэтиилэр буоллулар, инвестордар кэлбиттэр. Бу этиллибит хайыскаларынан барытынан эһиги кытта үлэлэһиэхпитин сөп, ол гынан баран бастаан саҕалаабыт дьыалабытын — ангарнай спортсааланы ылыны

ровскай куоракка сырыттыбыт. «2025 сылга диэри Дальнай Восток уонна Забайкалье сайдыыта» диэн программа көмүскэниэхтээх. Бу программаҕа киллэрэн Нам улуһугар тутуулары ыһыты туһунан кэпсэтээри Дальнай Восток сайдыытын министрин солбуйааччыта Ю.И. Онуприенко Альберт Иннокентьевичи ыһырттыт этэ. Ол гынан баран, Москвадан хойутаан кэлэр буолан кыайан көрсүбөккө кэлибит. Бу программаҕа биһиги улууспутугар маньык тутуулар киирбиттэр: 2019 с. Нам селотун уунан хааччыыны оборудованиетын тутуу (186 мөл. солк.), 2020-2021-2022 с. ханаалы уонна уу сүүрэр сирдэрин тутуу, 2017-2018-2019 сс. Нам селотугар 275 миэстэлээх оскуоланы тутуу. Маны таһынан бу программаҕа 2014 сылтан саҕалаан 2 №-дээх профлией уопсай дьэитин тутуу, 2015 сылтан саҕалаан лицей үөрэнэр корпусун тутуу былааннара киирэ сылдьаллар. Лицей тутуулары 2017 с. үлэҕэ киириэхтээхтэр. Дальнай Восток сайдыытын министрин солбуйааччытын көрсөн объект тутуулар сыллаарын чугаһатан биэрэргэ кэпсэтии ыһытылаахтаах этэ. Онон бу сырытыгыт улууспут, селобут сайдыытыгар улахан туһалаах буолла, элбэх кэпсэтии ыһытылына.

Кэпсэттэ В. РЫКУНОВА

ЛЕНСКЭЙДЭР ТУПСАРЫНАРГА БЭЛЭМНЭР

рыгар ыһырта. Маны таһынан ыттар паспордаах буолаллара ирдэнэрин эттэ, Ленскэй, Строительная, Полевой уулуссалары сырдаттыга үлэ ыһытыларын иһитиннэрдэ. Нам селотун саамай бастакы уулуссаларыттан биридэстэрин Ленскэй уулусса олохтоохторун водопровод туһунан кылаабынай бопкуруос интэриэһиргэттэ. Онуоха Павел Львович бырайыага оҕоһулан тутуу министрствотыгар ыһытылыбытын, онон аны сайын водопровод оҕоһулуобун туһунан эттэ. Ленскэй уулусса

нэһилиэнньэтэ программанан садово-огородническай товариществоны тэрийэр, бу товарищество олохтоохтору уулуссаларын тупсаран оҕоруу уопсай интэриэһинэн холбоһа. Олохтоохтор наакастарын истэн баран П.Л. Федоров түмүккэ: «Эһиги биэр дьэ кэргэн курдук буолуохтааххыт, эһиги көбүлүүр үлэһитигэр дьаһалта уонна депутаткыт көмөлөһүөхтэргэ», — диэтэ. Муннаһа дьону кэскиллээх инникигэ көбүлүэтэ.

Хайыты бэлэмнээтэ В. РЫКУНОВА

Спорт сонуннара

ТЕННИСКЭ КҮРЭХТЭСТИЛЭР

Кулун тутар 10 күнүгэр Дадар кулуубугар Нам селотун тарилтэлэрин икки ардыларыгар остуол тенниһигэр күрэхтэһии буоланааста. Уопсайа 8 хамаанда кэлэн кыттыыны ылла.

«Почта России, НСОШ-1, приот»: 2 ракетка Соловьев Петр - I миэстэ, 1 ракетка Бесчетнова

«НПК»: 1 ракетка Степанов И.Д. - III миэстэ, 3 ракетка Терехов В.С. - III миэстэ.

«Нам КТЭ»: 1 ракетка Шапошников И.Ю. - II миэстэ, 2 ракетка Матвеева Е.С. - II миэстэ.

«ННОШ, «Ленскэй нэнилик МТ»: 3 ракетка Черкашин С.А. - I миэстэ, 1 ракетка Староватова Е.В.

Любовь - II миэстэ, 2 ракетка Потапова Диана - III миэстэ.

«ЦРБ, СТНГ, экология, үөрэх киинэ»: 1 ракетка Иванов Виктор - I миэстэ, 2 ракетка Николаев Иван - II миэстэ, 3 ракетка Троев Болеслав - II миэстэ, 1 ракетка Ньюргустана Авксентьева - III миэстэ.

«Райсуд-Полиция»: 2 ракетка Новгородов П.П. - III миэстэ.

- I миэстэ, 2 ракетка Охлопкова У.П. - I миэстэ.

Түмүккэ I миэстэни ННОШ, «Ленскэй нэнилик» МТ хамаандата, II миэстэни почта, НСОШ-1, приот, III миэстэни «ЦРБ, СТНГ, экология, үөрэх киинэ», IV миэстэни НПК, V миэстэни МЧС-Культура, VI миэстэни НУТ, VII миэстэни «НамКТЭ», VIII миэстэни «Райсуд-Полиция» хамаандалара ыһытылар.

Бастакы полуфинал. НПЛ 3:4 Аппааны. Бастакы тайм 0:0 тэн, икки өттүттэн элбэх тэбиллээх, ыһылаах-хаһылаах вратардар ооньуулар буолла. Сынньалан кэмийэр НПЛ вратардарын уһулан Бетюнскай Толик бэйэтэ воротчиктаата, ол түмүгэ 2-с тайм 3:4 Аппааны туһатыгар. Роман Яковлев ыраахтан тэбиллэрин воротчик кыайан ылбата. Аппааны бэрт эрийсиилээх киирсиигэ кыайыны ситиһэн финалга таһыста.

ТЫҢААҤЫННААХ КИРСИИЛЭР

2-с полуфинал. Хамаатта 0:4 Нам. Бастакы таймга Дьулус Пестряков 3 мээчиги киллэрэн хамаандата финалга таһарыгар улахан төһүү күүс буолла. 2-с таймга намнар мээчиги хонтуруоллаатылар уонна эбии 1 мээчиги Кирилл Попов киллэрэн, 4:0 ахсаанынан эрэлээхтик кыайан финалга таһыстылар.

Финаллар

3-с миэстэ иһин кыра финал. НПЛ 2 : 2 Хамаатта сүрүн бириэмэтэ, пенальтинан 4:3 НПЛ тутуугар.1-кы тайм 1:1 тэбис-тэн ооньуу, ким да хотторуон баҕарбат. 2-с таймга Дмитрий Гладких (Нам) иккис олус наадалаах мээчиги киллэрэн хамаандатыгар эрэл кыымын аҕала эрээри, хамаатталар лидердэрэ Алексей Мордосов бүтэһик мүнүүтэҕэ наадалаах мээчиги киллэрэн ахсаан 2:2 буолан хамаандалар пенальти тэбигитинэн кыайылыаҕы быһаарсар буоллулар. Лотерея саҕаланна. Бастакы үстүү ооньооччу ким да сыһыпта, ахсаан 3:3. Бүтэһик Хамааттаттан Григорий Охлопков мээчиккэ кэлэ, кини утары НПЛ воротчига Вова Пантюшев, Вова танараттан көрдөһөн халлаан диэки хайыһан кириэс охсонна уонна Григорий күүстээх тэбигитин хостоон хамаандатыгар эрэл аҕалла. Бүтэһигин Сивцев Николай мээчиккэ кэллэ уонна наадалаах мээчиги киллэрэн НПЛ хамаандата 3-с миэстэ буолан боруонса мэтээл хаһаайынынан буоллулар.

ФИНАЛ. Нам 6:3 Аппааны. 1-кы тайм 2:3 тэн ооньуу буолла. 2-с тайм саҕаланьыта Нам хамаандатын ветерана Тимофей Охлопков күүстээх тэбигитинэн ахсааны 4:2 оҕордо, онтон кынаттанан Дьулус Пестряков 2 наадалаах мээчиги киллэрэн Нам хамаандатыгар 6:3 ахсаанынан кыайыны аҕалла.

Бомбардирдар

Саамай элбэх мээчиги киллэрбиттэр: Дмитрий Гладких (НПЛ-2) - 21 мээчиги, Данилов Саша (Үөдэй) - 16 мээчиги, Попов Владислав (Нам) - 13 мээчиги, Пестряков Дьулус (Нам) - 12 мээчиги. Саамай элбэх — 46 мээчиги киллэрбиттэр — Нам хамаандата. Саамай аһыах мээчиги Партизан хамаандата киллэртэрит — 10 мээчиги. Вратарь — Андрей Парников.

Хамаанданан түмүк маньык буолла: 1- НАМ, 2-Хатыр Арыы, 3 - НПЛ-2, 4- Хамаатта, 5- Партизан, 6- Үөдэй, 7- Хатырык, 8-1 Хомустаах, 9- Модут, 10- Түбэ, 11-2 Хомустаах, 12- Бөтүн, 13- НПК, 14-Никольскай. Арбын, Таастаах ооньууга кэлбэккэлэр балаһыанньа быһыытынан 17 миэстэ буоллулар. Иван ЯКОВЛЕВ, «Ленскэй нэнилик» МТ спорт специалиһа

БИЛЛЭРИИЛЭР**Объявление о проведении конкурса на включение в кадровый резерв Администрации муниципального образования «Намский улус» ОБЪЯВЛЯЕТ**

конкурс на формирование кадрового резерва для замещения должностей муниципальной службы по направлениям деятельности службы, относящихся к ведущей и старшей группам должностей муниципальной службы

- начальник отдела, заместитель начальника отдела экономики;
- начальник управления капитального строительства и архитектуры;
- начальник управления культуры и духовного развития;
- начальник отдела по взаимодействию с муниципальными образованиями;
- главный специалист по экономике;
- главный специалист по правовым вопросам;
- главный специалист по мобилизационной подготовке;
- главный специалист по ГО и ЧС;
- главный специалист архива;
- главный специалист по спорту и молодежной политике;
- главный специалист управления капитального строительства и архитектуры.

Требования, предъявляемые к претендентам, для участия в конкурсе:

Начальник управления, отдела, заместитель начальника отдела

- высшее профессиональное образование, соответствующее направлению деятельности;
- Стаж: не менее двух лет муниципальной службы (или государственной службы иных видов) или не менее четырех лет стажа по специальности;
- квалификационные требования к профессиональным знаниям и навыкам, необходимым для исполнения должностных обязанностей, в соответствии с п. 3 ст. 6 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальной службе в Республике Саха (Якутия);
- наличие профессиональных знаний и навыков работы с информацией: излагать, обсуждать и действительно отстаивать мнение в формальной и устной форме, слушать и аналитически принимать письменную информацию, искать, получать, систематизировать, письменно оформлять и использовать информацию из устных, печатных и электронных источников;
- умение подготовки нормативно-правовых актов, касающихся компетенции отдела;
- навыки работы с персональным компьютером и иными организационно-техническими средствами, необходимыми для эффективной оперативной работы;
- владение программами, MS Office (Word, Exsel), Интернет;
- знание законодательства Российской Федерации и Республики Саха (Якутия), опыт его практического применения;

Главный специалист

- высшее профессиональное образование, соответствующее направлению деятельности;
- без предъявления требований к стажу;
- наличие профессиональных знаний и навыков работы с информацией: излагать, обсуждать

и действительно отстаивать мнение в формальной и устной форме, слушать и аналитически принимать письменную информацию, искать, получать, систематизировать, письменно оформлять и использовать информацию из устных, печатных и электронных источников;

— умение подготовки нормативно-правовых актов, касающихся компетенции отдела;

— навыки работы с персональным компьютером и иными организационно-техническими средствами, необходимыми для эффективной оперативной работы;

— владение программами, MS Office (Word, Exsel), Интернет;

— знание законодательства Российской Федерации и Республики Саха (Якутия), опыт его практического применения;

Для участия в конкурсе представляются следующие документы, заверенные в установленном порядке:

1. Личное заявление на имя главы МО «Намский улус»

2. Собственноручно заполненная и подписанная гражданином РФ анкета установленной формы (форма анкеты утверждена распоряжением Правительства РФ от 26.05.2005 № 667-р) с приложением двух фото размером 3,5х4,5 см.

3. Копия паспорта и копии свидетельства о государственной регистрации актов гражданского состояния.

4. Копия трудовой книжки.

5. Копии документов о профессиональном образовании, профессиональной переподготовке, повышении квалификации, стажировке, присвоении ученой степени, ученого звания с вкладом (если таковые имеются).

6. Копии документов воинского учета (для военнообязанных и лиц, подлежащих призыву на военную службу).

7. Сведения о доходах, имуществе и обязательствах имущественного характера (формы утверждены Указом Президента РФ от 18.05.2009 № 559).

8. Справка из налогового органа о том, что данное лицо не занимается предпринимательской деятельностью.

9. Копия страхового свидетельства обязательного пенсионного страхования (СНИЛС).

10. Копия свидетельства о постановке на учет в налоговом органе физического лица по месту жительства на территории РФ (ИНН).

11. Медицинское заключение установленной формы об отсутствии у гражданина заболевания, препятствующего поступлению на муниципальную службу или ее прохождению (форма № 001-ГС/у).

Место и время приема документов для участия в конкурсе: ежедневно (кроме субботы и воскресенья) с 10.00 до 12.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 311 (служба управления персоналом), тел. (41162), 41-5-05, тел./факс (41162) 41-5-68, электронный адрес сайта: sakna.gov.ru/nam электронный адрес: namsadm@mtcs.ru

Срок подачи документов: в течение 30 дней со дня опубликования настоящего объявления до 22 апреля 2013 г.

Предполагаемая дата проведения конкурса – 23 апреля 2013 г.

Место проведения конкурса: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 311

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР**БЕНЗОВОЗ ТҮҮҢЭСТИБИТ**

Ааспыт нэдиэлэҕэ 6 киһи кырбаммыт, 3 уоруу тахсыбыт. Кулун тутар 14 к. балыһаттан биллэрбиттэринэн Үөдэй олохтооҕо гр. В. үлүйэн кирибит. Кулун тутар 12 к. «01» диспетчерэ биллэрбитинэн Нам с. Ленин ул. «Ника» маҕаһын гараһа умайбыт. Кулун тутар 13 к. 2 Хомустааттан гр.-ка Д. биллэрбитинэн кулун тутар 11 к. гр. Н. дьизиттэн тахсан барбыт уонна төннүбэтэх. Кулун тутар 17 к. Дьокуускай-Нам суолун 56 км-гар мыраантан түһэн иһэн «Камаз» бензовоз түннэстибит. Таһаҕаһа – 30100 л газоконденсат барыта тохтубут. Эчэйбиттэр суохтар. Нэдиэлэ устата 26 киһи административнай эппиэтинэскэ тардылынна, ол иһигэр 20 киһи общественной мистэҕэ итирик сылдьан. ГАИ 521 массынаны бэрэбиэркэлээтэ, 89 боротокулор толорто, стоянкаҕа 2 массына туруорулунна, 2 материальной суол быһылаана таҕыста.

Роспотребнадзор иһитиннэрэр**УУ ИРДЭБИЛГЭ ЭППИЭТТЭЭБЭТ**

2012 сыл түмүгүнэн Нам улуугуругар нөһүлүөнүлээх пууннар иһэр ууну ылар сирдэригэр анализка ылыллыбыт уу микробнай састаабынан 1,3%-на, химическэй састаабынан 70,9%-на санитарнай нуорумаҕа эппиэттээбэт. Боротоука уута ордука саһархай өгүнэн, болоорхойунан нуорумаҕа сөп түбэспэт. Онтон ас онорон таһаарар, общественной аһылык, оҕо тэрилтэлэригэр туттуллар иһэр уу хаачыстыбата микробнай анализтарынан 0,8%-на, химическэй састаабынан 24,8%-на санитарнай нуорумаҕа эппиэттээбэт. Манна көстөрүнэн иһэр уу хаачыстыбата боротоука уутугар тэҥнээтэххэ арыый да тупсар.

Бу сылын ахсын бытыллар иһэр уу хаачыстыбатын тупсарарга анаан үлэлэр түмүктэринэн буолар. Ол курдук үүт ас онорор тэрилтэлэргэ, оскуолаларга, детсадтарга, балыһаларга ууну ыраастыыр анализ филтэрдэр туруоруллубуттарын уонна ууну анализ «акватабс» таблетканын дезинфекциялааһын түмүгэ буолар.

Сылын ахсын бары тэрилтэлэр саас-сайын устата уу емкостарын ыраастааһын, дезинфекциялааһын үлэлэрин ытталлара, ууну ыраастыыр филтэрдэри тутталлара ирдэнэр.

Роспотребнадзор Намнааҕы территориальной отдела

ЫҤЫРЭХ ТЫҤЫР

Күндү коллегабытын **БАЙАНАЕВА ПРАСКОВЬЯ ДМИТРИЕВНА** «Саха республикатын Суруйааччыларын союһун чилиэнэ» ааты ылбыккынан ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Эн студеннары духуобунай иитиигэ, колледж үлэтин маассабай-иһитиннэрэр средстволар нөҥүө сырдаттыгы, дириг ис хоһоонноох айымньыларын олоххо киллэриигэ элбэх сырабын, билигин уурабын, бу үлэҕэ Союз билиинитин ылбыта биһиэхэ кизин туттунуулаах, үөрүүлэх сонун буолар.

Прасковья Дмитриевна, баҕарабыт Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, айар үлэҕэр саһаттан саҕа чыпчааллары, өссө до өр сылларга кэрэни үксэтэн, үлэ-хамнас орғуйар үһүгүр сырыт!

Эвэрдэни кытта, Нам педагогической колледжын коллектива

Нам педагогической колледжын ветеранын **КОЛЕСОВА УЛЬЯНА КОНСТАНТИНОВНА** 60 сааһын туолар бэлиэ күнүнэн ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Бүгүн биһиги бэлиэтигэр баҕарабыт Эн үлэҕэ-хамнаска үтүө суобастаах сыһыангы, дьонго-сэргэҕэ ытыктабылгы, төлкөлөөх санаагы, амарах майгыгы. Олоххо сыһыангынан, күүстээх санаагынан кизин туттабыт.

Күндү Ульяна Константиновна, баҕарабыт Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьиэ кэргэнгэр сылаас сыһыаны, кэнчээри ыччаттарын тапталларыгар бигэнэн өр сылларга үөрүү-көтүү арыаллаах дьоллоох олоғу!

Эвэрдэни кытта, педагогической колледж коллектива

Убаастыыр коллегабытын, СР үөрэҕириитин туйгунун, үрдүк категориялаах омук тылын учууталын, улуус методической холбоһугун салайааччытын **АЙТАЛИНА НИКОЛАЕВНА КОЛЕСОВАНЫ** сааскы сандал күннэри көрсө төрөөбүт күнүн бэлиэтиир кэрэ-бэлиэ түгэнинэн ис сүрэхтэн эвэрдэлибит!

Идэҕэ бэриинилээх буолуун, эдэр учууталларга сүбэ-соргу биэринин, үөрэтэр оҕолорго уҕараабат кыһамныын, саһаттан саҕа үрдэллэри даһаһын биһиэхэ куруук холобур буолар, инникигэ сирдиир. Убаастыыр коллегабытыгар чэгиэн доруобуйаны, үгүс элбэх ситиһиилэри, дьолу-сорғуну баҕарабыт!

1 Хомустаах орто оскуолатын коллектива

ВНИМАНИЮ РОДИТЕЛЕЙ И УЧАЩИХСЯ 4 кл. ШКОЛ УЛУСА!

Намская улусная гимназия 26 марта проводит Воскресную школу по набору учащихся в 5 классы на 2013-2014 уч.г. Всех желающих ждем с 9 ч. в гимназии.

Администрация, тел. 41-2-80, 42-1-99

Услуги грузоперевозки в любом направлении до 2 т, продаю емкость под воду 2 м3.

Тел. 89681502181

Продаю УАЗ-тент 96 г.

Тел. 89644223819

Считать недействительным утерянный паспорт РФ, выданный на имя Матвеевой Валентины Афанасьевны.

М 421 ЕС 14RUS массына нүөмэрэ сүттэ. Булбуттар **89841139572** тел. биллэрэргитигэр көрдөһөбүн.

ВНИМАНИЮ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ КВАРТИРНОЙ ПЛАТЫ!

ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» напминает населению о необходимости погашения задолженности по квартирной плате. При задолженности более 2-х месяцев, будет подано исконое заявление мировому судье о принудительном взыскании суммы задолженности.

Оплата принимается в кассе ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14 (Гранильный завод) с 09.00. до 17.00, перерыв 13.00-14.00.

Тел. для справок 42-1-95, 42-1-72

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаете запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316.

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИП «Замятин А.Т.»

ПОЛОЖЕНИЕ

1 улусного конкурса «Лучшая детская модель-2013 г.»

Место проведения: к/т «Сардана» с. Намцы

Дата проведения: 6-7 апреля 2013 г., 14.00 ч.

Цель конкурса:

1. Раскрытие талантов детей, воспитание прекрасному.
2. Раскрытие новых лиц сфере моды и красоты.
3. Пропаганда ЗОЖ.
4. Развивать талантливых детей до республиканского уровня.

Участвуют все желающие.

Возрастные категории: младшая группа: с 5 до 7 лет

Средняя группа: с 8-10 лет

Группа «Юниор»: с 11-13 лет

Старшая группа: с 14-16 лет

Этапы конкурса: 1 день 6 апреля – визитка (до 2 мин.), талант, 2 день 7 апреля – визитка (повтор), нац. костюм, вечерний наряд.

Награждение: каждому участнику вручаются сертификаты, номинации, короны.

Победители, также «Лучшая детская модель-2013» получают право представлять Намский улус на республиканском конкурсе «Лучшая детская модель Якутии» и сертификаты на бесплатное обучение в школе моделей. Заявки принимаются до 24 марта 2013 г.

Обр. по тел. 89142651305, 41-9-22

Продается в с. Намцы новый 2-этажный частный дом 96 кв.м, (2011 г/п), брус, участок 12 сот., собственность а/м Toyota Ipsum 99 г.в., АКПП, 2 л, ГБО, 4WD с кнопки, ABS, цв. белый, обвес, спойлер, камера заднего вида, сонары, CD, USB, DVD, центр/замок, литые на 15, цена 350 т.р. Торг.

Тел. 89247639404, 89142315850

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

Мэлдьи ыраас ууну биһигиттэн атылаһаахха сөп. Ону таһынан атыгы бааллар механической помпалар, электрической кулердар, сакааһынан аҕалабыт. Кирдээх, саһарбыт уонна хайдылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт. Аппааны бөһ., Лена ул. 16-та. Дьизэ илдьэн биэрэбит.

Тел. 8914-300-11-70, 8924-873-73-11 уонна 23-3-21. БРААС УУНУ ИЙИЭН — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН!

Уулаах биз атылланар.

Тел. 89841160338

Грузовые перевозки до 2-х тонн по селу, по городу.

Тел. 89841160270, 89243661967

Продаю лодку «Казанка-5М3» в ОТС с новым мотором «Ямаха Veos» 40 л/с. 3-цилиндровый за 300 тыс. руб. Варианты.

Тел. 89142219627

Сдаются в аренду офисные помещения с с/у, окна стеклопакет, светлый, теплый, охрана, видеонаблюдение.

Адрес: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14, тел. 89142315850

Биһиги күндү киһибит, аҕабыт, эһэбит Канаев Иван Николаевич б.д. кулун тутар 20 күнүгэр күн сириттэн күрэммитэ биир сылын туолар.

Кини 1949 с. тохсунньу 30 күнүгэр Нам оройуонун Салбан нэһилиэгэр колхозтаахтар дьэ кэргэннэригэр 4-с оҕонун күн сири көрбүтэ. Кыра эрдэбинэ Хамаҕаттаҕа көһөн кэлбиттэрэ, онно орто оскуоланы бүтэрбитэ. Онтон «Нам» совхоз-

ка рабочайынан үлэли сылдьан 1972 с. Советскай Армияҕа ынгырыллан сулууспалы барыта уонна 1974 с. ытык иэтин чистээтикти толорон дойдутугар Хамаҕаттаҕа төһөн кэлбитэ. Ол сыл Дьокуускайдаагы медицинскэй училищеҕа фельдшер отделениетыгар үөрэнэ кирибитэ уонна олохун аргыһын Авксентьева Саргылана Васильевналыын сүрэхтэрин холбоон ыал буолбуттара. 2 кыыс, 2 уол оҕолорун бэйэ-бэйэлэрин өйдөһөн, эйэ-дэмнээхтик 31 сыл олохтоттара. Аҕабыт үөрэҕин 1977 с. бүтэрэн аан ба-

КЭРИЭСТЭБИЛЛЭР

стаан 2 Хомустаах участкай балыһыһатын фельдшеринэн үлэтин саҕалаабыта, онтон 1981 с. Намҕа көһөн кэлэн оройуоннаагы киин балыһаҕа «Суһал көмө» отделениегыгар ыар ыары бопсуор диэри үлэлээбитэ. Бу үһүн сыраалах үлэтин устатыгар үтүө суобастаахтык үлэлээн дьон-сэргэ убаастабылын ылбыта, элбэх бочуоттаах грамотанан наҕараадалаабыта, «Саха республикатын доруубуйа харыстабылын туйгуна» бэлээнэн чистэммитэ. Биһиги

аҕабыт наһаа сэмэй, холку, ыраас майгылаах этэ. Дьонго сыйыана элэккэй, ылбаҕай, наар үтүөнү эрэ ырыналыыр, сүбэлиир-амалыыр истин сыйыаннаах этэ. Кини ылсыбыт дьыалатын ыпсаран түмүктээх буоларын ситиһэрэ. Аҕабыт айылҕаҕа сылдьан сыннаһарын, сир астырын, бултурун наһаа сөбүлүүрө. Биһигиттэн үөрэххэ дьулуурдаахтык, дьаныардаахтык сыйыаннаһарытын ирдиирэ. Ол курдук, бары үөрэхпитин бүтэрэн, идэлээх үлэһит дьон буола сылдьабыт.

олохун сиэннэрэ, оҕолоро салгы-ахпыт. Кини сырдык мөссүөнэ өрүү тыыннаах сылдьыаҕа. Олохун тиһэх күннэригэр чуолаан хирургическай отделение бары үлэһиттигэр, үтүөлээх эмчиккэ Семенов Иннокентий Константиновичка, балыһа коллективыгар (кыл. быраас Слепцов Л.А.), «Суһал көмө» коллективыгар, бары аймахтарбытыгар күүс-көмө, өйбүл буолбуттарыгар махтанан турар барыларыгар долоу-соргуну, доруубай буолалларыгар баҕарабыт!

Аҕабыт ситэри олорботох

Оҕолоро, сиэннэрэ

Күндү аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, үлэ, тыыл ветерана, улуус бочуоттаах гражданина, тыа хаһаайыстыбатын ветерана Попов Семен Дмитриевич уһун, ыарахан ыарыттан өлөн орто дойдуттан арахсыбыта кулун тутар 22 күнүгэр 40 хонугун туолар.

Биһиги аҕабыт от ыйын 28 күнүгэр 1929 с. Хатырык нэһилиэгэр Попов Дмитрий Иннокентьевич уонна Попова Мария Николаевна дьэн дьадаҕы бааһынай кэргэнигэр үһүс оҕонун төрөөбүтэ. Оҕо сааһа сэрйи ыар сылларыгар ааспыта. 1943 сылтан Хатырык нэһилиэгэр «Ворошилов» колхозка араас ыарахан үлэлэргэ эриллэн үлэлээбитэ. 1950 с. бу колхозка трактористтаабыта. Кыһынҕы тымныыга, сайынҕы куйааска тонгон-буһан биэр өрөбүлэ суох үлэ. 1958 с. Нам селотугар бастаан МТС-ка, онтон «Сельхозтехника» тракториһынан кириэр. Онтон ыла ыраах нэһиликтэргэ Түбүбэ, Салбанга, Хатырыкка ДТ тракторынан тыаттан мас, от тийиитигэр дьииһэтэн тыйэн хастыы да ыйы быһа сылдьара. Сарсыарда эрдэттэн киһэ хойукка диэри үлэ. 1980 с. «Сельхозхимия» тэриллэн онно тракториһынан көһөр. Аны совхоз бааһынатыгар, ходоһаларыгар уоһурдууну киллэри саҕаланар. Бу тэрилтэҕэ бочуоттаах сынныаланҕа барыар диэри үлэлээбитэ. 1963 с. ийэбитин Попова Анна Дмитриевнаһы көрсөн ыал буолан биэс оҕону төрөтөн-иитэн атахтарыгар туруортаан, сүбэ-ама биэрэн, сиэннэрин тэбис-тэнгэ көрсөннөр куруук күүс-көмө буолаллара. Биһиги аҕабыт 40 сыл тимир-көлө эриригэр, тыаһыгар-уһугар үтүө суобастаахтык, кыһамнылаахтык үлэлээбитин элбэх Махтал сурук, грамоталар туоһулууллар.

Аҕабытын тиһэх суолугар атаарарга көмөлөспүт сааһын тухары үлэлээбит тэрилтэтигэр «Быйан» ООО (сал. Окорокоев Р.Е.), Сбербаан коллективыгар (сал. Сивцева М.Е.), 8 №-дээх «Көлүкчээн» оҕо саадын коллективыгар (сал. Местникова А.П.), бары аймахтарбытыгар, табаарыстарбытыгар, Илья Винокуров уулуссаҕа бииргэ олорбут ыалларбытыгар улахан махталытын тиэрдибит.

Оҕолоро, сиэннэрэ

20 марта 2013 г. ровно год, как не стало нашей мамы – Зелиховой Любов Яковлевны. В этот день хочется еще раз вспомнить каким замечательным человеком она была. Мама родилась в с. Никольцы 21 декабря 1945 г. Она получила семилетнее образование, закончила Намскую семилетнюю школу. С момента поступления в школу кончилось детство, для получения образования приходилось жить то в интернате, то у знакомых или родственников. Каждую неделю пятница – счастливый день, когда можно уйти домой к маме. В 1963 г. семья переезжает в Намцы. После окончания школы в 1964 г. мама поступила на работу в Намские дневные ясли в качестве няни. Затем направлена на курсы медсестер, после окончания которых работала медсестрой в дневных яслях. Дальнейшей учебе мешают семейные обстоятельства. В то время не было отпусков по уходу за ребенком, поэтому в ясли «ходили» дети с 3 месяцев до 3 лет. Огромное чувство ответственности за детей, которых доверили родители, коллектив оправдывал. В 1982 г. ей пришлось уйти с любимой работы по состоянию здоровья – медики запретили работу, связанную с поднятием тяжестей. Мама уходит на пенсию и переводом приходит на работу в Намский участок РПП «Якуткоммунаэнерго» диспетчером АДС. В 43 года пришлось идти переучиваться и получать новую специальность. За 25 лет работы в отрасли нет ни одного нарекания и замечания. В коллективе пользуется заслуженным уважением, хороший наставник. Руководство побаивается Любовь Яковлевну за прямоту и открытость, зная, что может сказать в глаза все, что думает. Дома мама хозяйственная: все как у всех – дети, домашняя работа, огород. Трудное детство привило любовь к детям и желание оградить своих детей от всех напастей, какие только существуют. Выражаем огромную благодарность за моральную и материальную поддержку в организации похорон всем родственникам, близким, знакомым, соседям, коллегам, друзьям, коллективам ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» и МУП «Теплоэнергия».

Сын Владимир, дочь Екатерина

20 марта будет год, как не стало моей дорогой подруги Любов Яковлевны Зелиховой.

Жизнь, так устроена, что болезнь забирает, и потеря неизбежна. Но остается память, которая не позволяет стереть и придать забвению дорогой образ. Ее характер, способность найти добрые слова участия, оказывать помощь всем, кто-бы к ней обратился, стойко переносить горе, внимание и доброта, вызывали уважение и любовь. Она очень любила жизнь, природу, особенно детей, внуков, родных и всех-всех. Была очень светлым, добрым, честным, заботливым человеком. Любящей мамой и бабушкой, и понимающей подругой. Я буду хранить твой светлый образ в своем сердце. Спасибо тебе за доброту. Мне тебя не хватает... Светлая и вечная память. Люблю. Помню. Скорблю.

Твоя Александра

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт култура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ШИ №ТУ14-0216. Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьиэдиит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияга кирибит суруктар төһөнөрүлүбүттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыһынын мэдди биир буолбат. «ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээтигэр сыаҕар бэчээттэннэ. Адырыһа: Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,5 бэчээт лист Конул сыананан атылланар Индекс — 54889. Тираһа — 2312 Бэчээкэ илии баттаньтын графика — 12:00 ч. 19.03.2013 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 19.03.2013 с.

Table with multiple columns containing names, birth dates, and biographical details of individuals. Includes names like Светлана Николаевна, Надежда Николаевна, and others, along with their professions and family information.